

Zjednodušení daní? Ale kdepak, Stanjura chce jen od lidí víc peněz

svobodny-svet.cz/zjednoduseni-dani-ale-kdepak-stanjura-chce-jen-od-lidi-vic-penez

16. ledna 2023

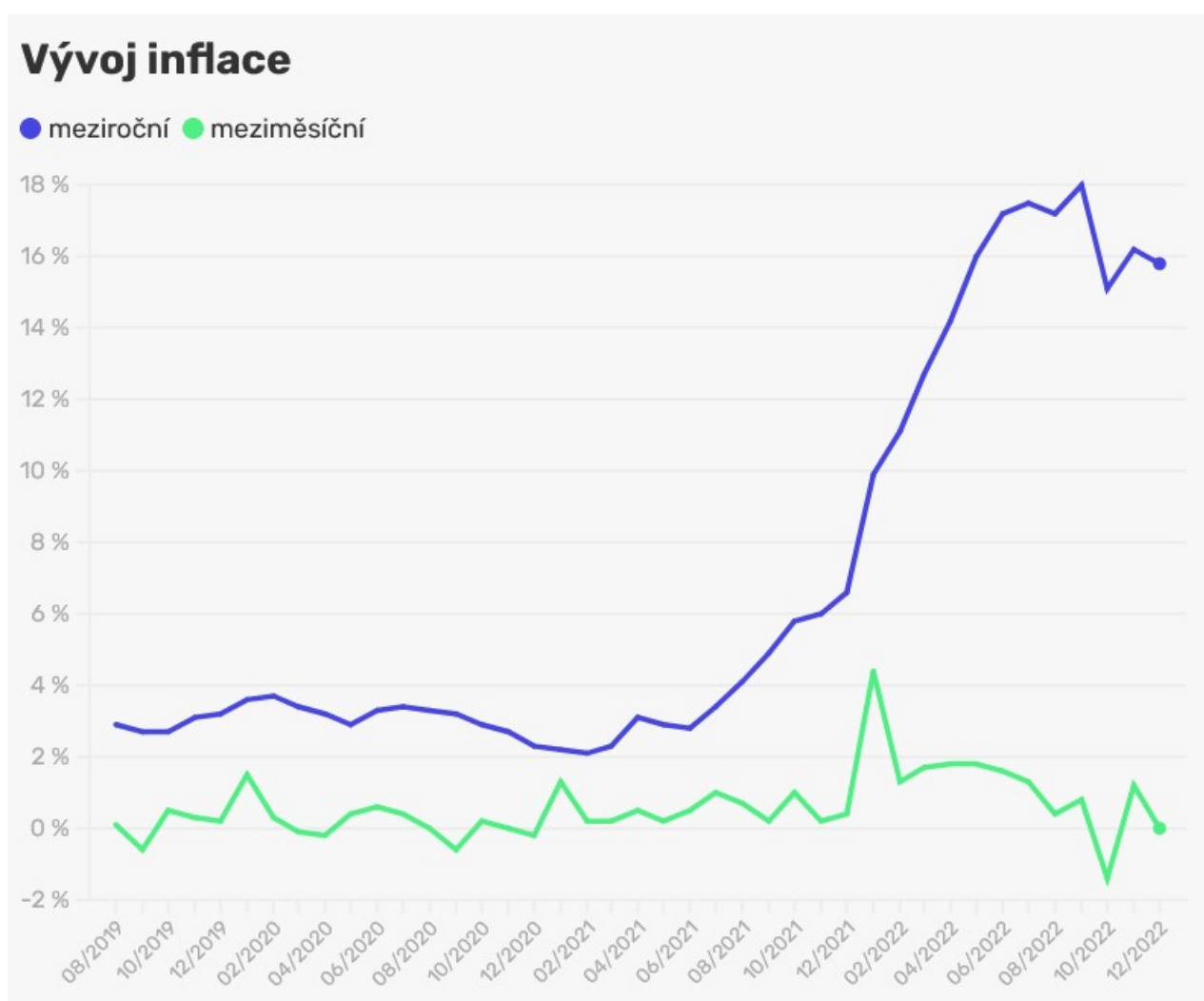

PL/MARKÉTA ŠICHTAŘOVÁ

K rekordní voličské účasti při třetí přímé volbě hlavy státu Markéta Šichtařová nepřispěla. „Zúčastním se až druhého kola, kde budu volit proti osobě, kterou považuju za ještě horší než druhou,“ vysvětluje pro ParlamentníListy.cz ředitelka analytické a konzultační společnosti NEXT FINANCE. Za úmyslem ministra financí Zbyňka Stanjury údajně zjednodušit daňový systém zachováním pouze dvou sazeb daně z přidané hodnoty místo stávajících tří vidí především motivaci vlády zvýšit daňové příjmy.

Už víme, že za minulý rok činila průměrná míra inflace 15,1 %. Šlo o druhou nejvyšší hodnotu od vzniku samostatné České republiky. Co se o jejím vývoji v loňském roce i v závěru předminulého roku dá říci i s přihlédnutím k tomuto grafu?

Ta zelená čára, meziměsíční inflace, to není zase tak moc vypovídající číslo, ale meziroční inflace, to jsou hodnoty naprosto extrémní. Inflace je už dávno na úrovních, kdy je nejen ohromně nepříjemná pro každého jednotlivce, ale také už působí velké distorze celého ekonomického chování na makroekonomické úrovni. Jednoduše řečeno, lidé se jen proto, aby se inflaci vyhnuli, chovají tak, jak se dobrovolně chovat nechtějí, spotřebovávají, co spotřebovávat nechtějí, prostě efektivita jde stranou a vše je podřízeno jednání, které by se při nižší inflaci jevilo jako zcela iracionální a které má jediný cíl: Zachránit co nejvíc úspor.

Je dobře, že připomínáte, že za celý rok 2022 šlo o druhou nejvyšší hodnotu od vzniku samostatné České republiky. Vyšší byla inflace pouze v roce 1993, tedy v období transformace, kdy ceny vyskočily o více než pětinu. Jenomže znovu zdůrazňuji: Tehdy jsme procházeli jedinečnou transformací ekonomiky ze socialistické a centrálně

plánované na kapitalistickou a tržní. Přechnodně zvýšená inflace na základě liberalizace cen tedy byla logická. Naproti tomu dneska spíš procházíme plíživou transformací z tržní ekonomiky na stále víc socialistickou a centrálně řízenou.

Guvernér České národní banky Aleš Michl je v poslední době mediálně velice aktivní. Pro CNN Prima News řekl, že problém s inflací chce vyřešit do roka a půl. S jejím snížením počítá už od jara. V druhé polovině roku bude kolem 10 %, a na příští rok predikuje 2 % a silnou korunu. Postačí ke splnění této optimistické prognózy, když se sníží útraty domácností, bude se méně půjčovat a zastaví se hypoteční trh, tedy tyto tři žádoucí protiinflační jevy?

To, co guvernér jmenoval, jsou ty jediné zdroje inflace, které Česká národní banka – potažmo každá centrální banka – může ovlivňovat. Může ovlivnit míru poskytování úvěrů, míru utrácení a kurz měny. A to všechno už taky skutečně částečně zabralo a skutečně to již působí na mírné brzdění inflace. Zdůrazňuji slovo „mírné“. Bohužel, ale zdrojů inflace je mnohem více.

Mezi dalšími zdroji inflace jsou nedostatkové některé služby, výrobky, materiály, komponenty. Každý ví, že chybí léky. Zdaleka ne každý si uvědomuje, že léky chybí hlavně proto, že jsme jejich výrobu kvůli vysoké evropské regulaci vyhnali za hranice EU, protože farmaceutickým firmám se prostě za stávající evropské regulace už nevyplatí léky uvádět na trh a vyrábět. A zdaleka ne každý si uvědomuje, že to, co vidíte u léků, je jen špička ledovce a že úplně stejný mechanismus se projevuje v dalších odvětvích – od stavebnictví, přes průmysl, až po třeba potravinářství: Některé produkty chybí, jiné jsou nesmyslně drahé kvůli evropské regulaci. Neboli, tyto zásahy státu do ekonomiky způsobují inflaci. A stát to svádí na válku na Ukrajině...

No a ještě dalším zdrojem je pak rádoby zelená evropská politika. Moc zelená sice není, jen se tak jmenuje, ale každopádně je velmi účinná ve zdražování mnoha cen a zejména energií a všeho, kde jsou energie potřebné.

A samozřejmě Česká národní banka Green Deal neovlivní, kdyby se na hlavu postavila... to by mohla udělat jen sebevědomá vláda.

Tak takovou, bohužel, nemáme. Zato ve třetím čtvrtletí roku 2022 hospodařily vládní instituce ČR s dosud nejvyšším dluhem v historii, dosáhl úrovně 2982,5 miliardy korun, což odpovídá 45,2 % hrubého domácího produktu. Až dosud v historii žádná česká vláda nehospodařila s vyšším dluhem v poměru k HDP. Pouze v prvním čtvrtletí roku 2013 hospodařila se shodně vysokým dluhem. Zaregistroval jsem komentáře, že veřejné zadlužení v poměru k HDP dále trendově poroste, ale že do konce funkčního období Fialovy vlády v roce 2025 by nemělo překročit úroveň 50 %, což prý je pořád ještě přijatelný vývoj. Jak to vidíte vy?

Já to jako přijatelný vývoj nevidím. Už jsme o tom na tomto místě mluvili: Pokud hranici 50 % veřejných výdajů na HDP budeme považovat za hranici mezi socialistickou a tržní ekonomikou, pak už jsme prakticky na této hranici. Vlastně je tak do značné míry anulován polistopadový vývoj.

Ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS) chce zjednodušit daňový systém zachováním pouze dvou sazeb daně z přidané hodnoty místo stávajících tří. Zrušila by se 10% sazba a prostřední 15% by se snížila o dva až jeden procentní bod. Šéf státní kasy tvrdí, že je to opatření ke zjednodušení daňového systému, nikoli ke zvýšení daňových příjmů, což obzvlášť v nynější situaci nezní moc věrohodně. Je to tak velká komplikace, že vedle základní

21% máme dvě snižené na 15 % a 10 %, nebo za tím také vidíte snahu dostat do státního rozpočtu tímto krokem víc peněz?

Není to komplikace, všichni si na to už zvykli, nikomu různé sazby DPH již problém nedělají. Daleko větší problémy bude dělat přechod na nové sazby. Podle mne to povede k dalšímu zdražení sociálně citlivých věcí a vláda zřejmě vychází z předpokladu, že to zvýší její daňové příjmy. Jinak by neměla motivaci něco takového řešit. Mimochodem, největší prosperitu vykazují země, u kterých jsou daňové sazby dlouhodobě neměnné. Čím častěji se daňová sazba v té které zemi mění, tím nižší prosperita té které země. Jasná korelace. A jasný protiargument na záminku o údajném zjednodušení systému.

Zaujalo mě, že od začátku letošního roku nesmí cizinci v Kanadě nakupovat nemovitosti. Zákon byl přijat kvůli prudkému nárůstu cen bydlení. Vládní Liberální strana Kanady tvrdí, že domy v zemi jsou atraktivní, přitahují prospěcháře, bohaté korporace a zahraniční investory. A výsledkem toho jsou problémy jako prázdné byty, nekontrolovatelné spekulace a raketově rostoucí ceny. „Domy jsou pro lidi, ne pro investory,“ konstatovali představitelé strany. Může zákon přinést efekty, jaké politici očekávají?

Pochopitelně nemůže. Socialistická rétorika ještě nikdy v historii nepřinesla výsledky, které si propagátoři socialismu slibovali. Vážně mě mrzí, že Kanada je nyní další na řadě mezi zeměmi, které si musí zažít socík – odolávala století, ale neodolala... Popravdě ale úplně moc nechápu, jak si kanadská vláda může myslet, že kanadské nemovitosti jsou nyní atraktivní pro cizince. Nejsou. Politické riziko je již příliš vysoké. Jakmile nějaká vláda začne poctivé spekulanty označovat za „prospěcháře“, už je to neklamná známka, že se vývoj zlomil a že už je na cestě do pekla.

Mimochodem, zarazilo vás spojení „poctivý spekulant“? Použila jsem jej schválně. Jako lakmusový papírek. Pokud vám totiž slova „poctivý“ a „spekulant“ připadají jako protikladná a toto spojení jako oxymóron, pak to znamená, že už jste se nechali ideologií kolektivismu také lapit do jejích osidel.

Zúčastnila jste se prvního kola přímé volby prezidenta, nebo z vašeho pohledu nebylo na výběr, a tak jste ušetřila čas a volit nešla? Co si myslíte o názoru, že pokud nedojde k naprostému rozpadu EU a vůbec Západu, je v podstatě dnes fuk, kdo na Hradě bude sedět?

Nezúčastnila. Zúčastním se až druhého kola, kde budu volit proti osobě, kterou považuju za ještě horší než tu druhou. Svým způsobem, bohužel, souhlasím s tím, že osoba prezidenta je spíš symbolem než významným postem. My prostě nemáme prezidentský systém jako Francouzi nebo Američané. Volbám se přisuzuje příliš velký význam. Je to hlavně symbol.

| PL

■ ■ ■ ■ ■ (8 votes, average: 4,50 out of 5)

>> Podpora

Svobodný svět nabízí všechny články zdarma. Náš provoz se však neobejde bez nezbytné finanční podpory na provoz. Pokud se Vám Svobodný svět líbí, budeme vděčni za Vaši pravidelnou pomoc. Děkujeme!

Číslo účtu: 4221012329 / 0800

>> Pravidla diskuze

Než začnete komentovat článek, přečtěte si prosím [pravidla diskuze](#).

>> Jak poslat článek?

Chcete-li také přispět svým článkem, zašlete jej na e-mail: redakce (zavináč) svobodny-svet.cz. Pravidla jsou uvedena [zde](#).

